

FYSIEK GOUD ERG GEWILD

De turbulentie op de financiële markten was de voorbije weken erg groot. Toch was er één actief dat er op het vlak van stabiliteit met kop en schouders bovenuit stak: fysiek goud.

TEKST: KOEN LAUWERYS (FINANCIËEL ANALIST)

De goudprijs bereikte de afgelopen tijd in alle valuta's een nieuw nominaal prijsrecord. Opvallende vaststelling was bovendien dat goudmijnaandelen absoluut geen veilige haven waren voor beleggers. Ondanks prima kwartaalresultaten bij de meeste goudmijnbedrijven bewogen de aandelen net als de indices wild op en neer.

Het succes van fysiek goud is niet nieuw. De eerder dit jaar gepubliceerde *Gold Survey* van Gold Fields Mineral Services (GFMS) geeft inzicht in de dynamiek van de fysieke goudmarkt. Hierbij dient onderscheid gemaakt te worden tussen investeringen in Exchange Tradeable Funds (ETF's) of trackers, en in fysiek goud zelf. Bij ETF's zijn de deelbewijzen weliswaar gedekt door fysiek goud maar niet inwisselbaar tegen het gele metaal, zodat het ondanks deze theoretische dekking wel een papieren belegging blijft. De instroom bij de ETF's daalde van 617 ton in 2009 naar 338 ton in 2010. Deze achteruitgang werd echter meer dan gecompenseerd door de grotere vraag naar gouden staven en munten.

De fysieke vraag nam vorig jaar toe naar 880 ton tegenover 530 ton in 2009. De vraag naar fysiek goud voor de productie van juwelen steeg vorig jaar met 11 procent naar 2.017 ton. Het juwelenverbruik (inclusief hergebruik van oude juwelen) was het hoogst in India (met 657,2 ton), gevolgd door China (451,8 ton), de Verenigde Staten (128,6 ton) en Turkije (70,6 ton). De trends van 2010 zetten zich ook dit jaar door. De SPDR Gold Trust en de iShares Gold Trust zijn de twee grootste ETF's waarvan de deelbewijzen gedekt zijn door fysiek goud. In de week die eindigde op 10 augustus, het voorlopige hoogtepunt van de volatiliteit op de financiële markten, nam de netto-investeringsinstroom flink toe. SPDR Gold Trust trok 1,9 miljard dollar aan en dat bracht de waarde van de totale goud-

activa onder beheer op 73,9 miljard dollar. Bij de iShares Gold Trust, die een maatje kleiner is, bedroeg de groei 265 miljoen dollar tot 9,4 miljard dollar.

De toename van zowel de fysieke verkopen als de instroom naar papieren goud toont aan dat zowel particuliere als institutionele beleggers momenteel hun weg vinden naar de goudmarkt. Deze laatste categorie investeert vooral in papieren goud. De instroom van investeringsgeld was sinds februari 2009 niet meer zo hoog. Toen was de volatiliteit op de financiële markten ook erg groot.

DE GELDSTROOM RICHTING GOUD WAS SINDS FEBRUARI 2009 NIET ZO HOOG

OOK CENTRALE BANKEN

Niet alleen bij particuliere en institutionele beleggers is de vraag naar fysiek goud erg groot. In 2010 waren de centrale banken voor het eerst in eenentwintig jaar weer nettokoper van goud. In 2005 verkochten de centrale banken gezamenlijk nog 663 ton goud. In 2009 was dit cijfer teruggeval- len naar amper 34 ton en vorig jaar kochten de centrale banken 73 ton goud. Ook de geplande verkoop van 403,3 ton door het Internationaal Monetair Fonds (IMF) verliep veel sneller dan verwacht. Aanvankelijk was het de bedoeling om het verkoopprogramma te spreiden over meerdere jaren,

maar in ongeveer een jaar tijd was alles afgerond. Het meeste goud werd geplaatst bij centrale banken.

Aan de aanbodzijde bedroeg de mijnproductie vorig jaar 2.689 ton. China bevestigde zijn status van grootste goudproducent ter wereld (351 ton), gevolgd door Australië (261 ton), de Verenigde Staten (234 ton) en Rusland (203,4 ton). Zuid-Afrika, dat gedurende bijna een eeuw de goudproductie domineerde, viel in 2010 terug naar de vijfde plaats.

China is niet alleen actief aan de aanbodzijde, maar speelt ook een steeds belangrijker rol aan de vraagzijde. De Chinese State Administration of Foreign Exchange liet eerder deze maand weten dat het de internationale reserves verder zal diversifiëren. Deze uitspraak kwam er naar aanleiding van de ratingverlaging van de Verenigde Staten. China bezit naar schatting 1.100 miljard dollar aan Amerikaans overheidspapier en heeft dus veel te verliezen. Wat die diversificatie precies zal inhouden, werd er niet bij gezegd. Toch is het duidelijk dat fysiek goud een belangrijke plaats inneemt in deze diversificatie. In 2009 liet de Chinese centrale bank weten dat de goudreserves met 600 ton waren toegenomen naar 1.054,1 ton. Sindsdien werd dit cijfer niet meer geactualiseerd. Aangenomen wordt dat de lokale mijnproductie volledig naar de internationale reserves van de centrale bank vloeit.

Ook het private goudbezit neemt een hoge vlucht. Pas sinds 2005 is het de Chinezen toegestaan om fysiek goud te kopen. De overheid gaf een aantal commerciële banken toestemming om goud in te voeren uit het buitenland. Dit mag vervolgens worden verkocht aan private investeerders. Momenteel voert China jaarlijks ongeveer 350 ton goud in voor de kleinhandel, evenveel als de lokale mijnproductie. De Chinese overheid moedigt de bevolking ook actief aan om fysiek goud te kopen om de effecten van de hogere inflatie (met